

Olvasói levél

Utam az Unitárius valláshoz

Az emberben születése pillanatában benne él az Istenhit. A későbbiekben ezt a hitet a család vagy a környezet megerősítheti vagy kiolthatja. Édesanyám az Isten szeretetét belém oltotta, ha még abban az időben ez nem nagyon volt ajánlatos. Gyermekkorom több szakaszból tevődött össze: bölcsőde, óvoda, általános iskola, és mennyi féle hatás ért, érzelmeket öltek el, másfajta értelmet ültettek belém. Ezekről az érzésekről, úgy érzem a hasonló korúak igencsak be tudnának számolni. Közben egy viharfelhő söpört el felettünk, ami igen nagymértékben megváltoztatta gondolatunkat, életünk folyását.

Gyermekkorom nagyobb osztályába lépve, a középiskola padját koptatva sokat tanultam, amiért köszönettel tartozom történelem tanárnőmnek, aki megtanított: a miért kérdésre ne másoktól várjuk a választ, hanem magunkban próbáljuk az igazságot megkeresni. Órái gyorsan teltek, a tankönyv számára csak mankó volt a tanrend megtartásához, de figyelmünket olyan könyvekre és írókra hívta fel, akik a köztudatba csak most költöztek be végleg. Tanítási módszere másképpen is rendhagyó volt, egy-egy témakör tanítása alkalmával az irodalom, történelem, és a zene összefüggéseit is megtanította nekünk. Igaz ezeken a rendhagyó órákon a Bibliát, mint az emberiség legnagyobb történelmi és filozófiai könyvét kaptuk a kezünkbe.

Az Istenhit, ami lelkem mélyén szunnyadt újból utat talált magának. Anyámtól a református vallást örököltem, apám katolikusnak született, de mélyen ateista lett. Ez a kettősség, egy hosszantartó út, keresést jelentett számomra.

Zeffirelli filmje a Holdnővér-Napfivér a katolicizmus felé terelt. A szerzetesi élet vonzónak tűnt számomra, a befelé fordulás az önmagunk által felfedezett igazságot sugallták. De a körülöttünk lévő világ lassan átszívárgott a zárt határon, új gondolatokat, érzéseket palántált szívünkbe, ez a szabadság szárnyalásának időszaka volt. A világ bezárását többféleképpen el lehet érni, legegyszerűbb módja az iskolában a nyelvtanítás hiánya, - ez azért nem teljesen így volt - de a fizikailag zárt határ azt sugallta, erre ne pazarolj időt. A dr. Zamenhof által megalkotott mesterséges nyelv az eszperantó, amit akkor támogattak, mégis lehetővé tette hogy a világ más-más felén élő emberekkel gondolatokat cseréljünk. Néha egy-egy jó film szintén átcsúszott - vagy hallgatólagosan - megengedték annak vetítését. A Hair című filmből egy távoli világ vallását, a buddhizmust megismer-

ve úgy éreztem, az számomra az igazi hit. Baktay Ervin és más írók munkáját kerestem, hogy jobban megismerjem az új gondolkozási gyakorlatot.

A környezet és a barátok hatása igen nagy. Rám két barátom volt igen nagy hatással, hogy a keresztényi hit felé vegyem utamat. Az egyik a munkahelyemen, nálam sokkal idősebb kollégám Dr. Kulcsár Pál. Az a szeretet, ami sugárzott belőle, magával ragadó volt. Neki köszönhetem, hogy az akkor frissen Gyulára helyezett református lelkésszel igen jó kapcsolatot tudtam kialakítani. Irodalomról, zenéről és hitről beszélgetve - vitatkozva - sok kellemes percet töltöttünk el. Sajnos ez a kapcsolat nem sokáig tartott, őt áthelyezték, még egy darabig levelezés formában tartott a kapcsolatunk, de a távolság megölte ezt a kapcsolatot. A helyére frissen kinevezett lelkésszel nem sikerült jó kapcsolatot kialakítanom, kérdéseimre választ nem kaptam. Ekkor sokáig megint megszakadt a kapcsolatom a történelmi egyházzal.

A másik barátom, aki még ma is igen nagy hatással van rám, és neki köszönhetem a helyes út megtalálását, Gyarmathy Zsolt. Barátságunk igen furcsán kezdődött, egy évtized választ el bennünket. Ő a nővérem osztálytársa volt, és mint gyermek, én voltam a futár közöttük. Később, mint bélyeggyűjtő kerültünk kapcsolatba, már akkor nem úgy kezelt, mint egy gyermeket, a bélyeggyűjtésen kívül egyre több olyan témát fedeztünk fel, amely mind a kettőnket érdekel. A bemutatásakor igen nagy vihart kavart a „Krisztus utolsó megkísértetése” című film, amit közösen néztünk meg a Filmmúzeumban. Közöttünk ekkor került először szóba a keresztény hit. A film igen mély hatással volt rám, a barátomnak elmeséltem, eddig milyen benyomások értek. Egy ilyen hosszantartó beszélgetés során átnyújtott nekem egy köteg újságot azzal, hogy lapozgassam át, ami érdekel olvassam el. Az újság az Unitárius Élet eddig megjelent számai voltak. Számomra egy teljesen ismeretlen dologgal találkoztam, a mélyből Jókai Mór: Egy az Isten című regénye villant fel, de ennél több tudásom nem volt. Az újságok átlapozgatása, később egy-egy cikk olvasása után örömmel fedeztem fel, hogy ez a vallás nem dogma ízű. Az emberi elmével fel nem fogható dolgokat, mint a Szentháromság - amiről én eddig hiába vitatkoztam - és számomra megmagyarázhatatlan volt, itt nem találkoztam. Az újságok átlapozgatása helyett az újból és újbóli elolvasás következett. Barátomnak örömmel vittem vissza a újságokat és egyre többet beszélgettünk az unitárius vallás történetéről, a nála

fellelhető irodalmat lassan végig olvasva, én kértem meg, hogy elszeretnék menni egy unitárius Istentiszteletre, amit ő örömmel teljesített. Ekkor még az istentisztelet Kispálné Romvári Etelka otthonában volt megtartva. Igen nagy szeretettel fogadtak, ahol rögtön én is úgy éreztem magam, mint aki otthon van. Balázi tiszteletessel hosszan elbeszélgetve, egy jó humorral egy jó kedéllyel megáldott papot sikerült megismernem, aki még ráadásul nagy tudással is rendelkezett. A következő alkalommal, pont úrvacsora osztás volt, én félreállva vártam, hogy vége legyen. A tiszteletes úr számomra is kiosztotta az úrvacsorát, csak annyit kérdezett: lelkemben tiszta szívvel tudom-e azt felvenni? Számomra meglepő volt, mert az útkeresésem során többször tapasztaltam, ezt mindig valamilyen feltételhez kötötték. A tiszteletes úrtól is egyre több könyvet kaptam és hosszú beszélgetést folytattunk. A konfirmálásra barátom készített fel, ami Pünkösdvasárnapján történt meg, ami számomra egy lelkiekben igen gazdag élmény volt. A konfirmálás tiszteletére egy Bibliát kaptam a Példabeszédek 16,9 beírásával. Azóta ez a kis kö-

zösség egy igazi család lett számomra. Együtt tudunk örülni a lelkésünk püspökhelyettségé váló kinevezésének. Számomra 2001-ben az unitárius világtalálkozón való részvétel meghatározó volt, ahová Balázi tiszteletes és kedves felesége volt a kísérőnk, a hosszú út során fáradhatatlanul mutatták be Erdély szép tájait, a hozzá fűződő mondával és véres vagy szép történetével. Igazából ezen az úton váltam unitáriussá. A tiszteletes úr és kedves felesége fáradhatatlan munkával dolgozik a Gyula és környékén élő szórvány-egyházközösségért. Én azon felül is hálával tartozom, hogy olyan írók munkáját ismertem meg általuk, ami az ó-hazában ismeretlen volt.

Úgy érzem, hogy keresésem nem volt hiábavaló. Isten elvezetett Dávid Ferenc erdélyi reformátor Unitárius követői közé, hogy velük építsem Isten országát minden gyermeke boldogulására itt az Alföldön.

Bacsa Vilmos
Gyula

*Zágony Sándor
„Kárpátok őre”*

*Zágony Sándor
Bartók Béla emlékkopjafák*

